

Årsrapport for 2021

92. driftsår

Innhold

Nøkkeltall	3
Styrets årsberetning.....	4
Resultatregnskap.....	8
Totalresultat.....	8
Balanse	9
Kontantstrømoppstilling	10
Endring egenkapital	11
Noter til årsregnskapet	12
Revisors beretning	38
Definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål.....	39

Nøkkeltall

	2021	2020	2019	2018	2017
1 Egenkapitalrentabilitet*	11,83	13,01	12,27	12,55	16,47
2 Netto renteinntekter i % av GFK	5,83	6,26	5,67	5,99	6,71
3 Resultat etter skatt i % av GFK	2,19	2,41	1,82	1,77	2,27
4 Kostnader i % av GFK	1,56	1,58	1,51	1,69	1,89
5 Tap i % av brutto utlån til kunder (gj.snitt)	0,25	0,53	0,68	0,76	0,51
6 Netto misligholdte engasjementer i % av netto utlån*	3,89	3,96	3,87	3,57	3,46
7 Kapitaldekning i %	22,01	24,14	22,51	19,11	17,52
8 Kjernekapitaldekning i %	19,85	21,77	20,05	16,50	14,66
9 Utbytte/tilleggsutbytte	53,0	38,3	35,0	36,0	33,0
10 Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	2 383,2	2 196,7	2 103,7	1 975,6	1 833,1

*Definert som alternativt resultatmål

For definisjon av nøkkeltall og omtale av alternative resultatmål, se side 39

Årsberetning

Dette er årsberetning for selskapets 92. driftsår.

INNLEDNING

AS Finansiering ble stiftet 11. juni 1930. Selskapet har siden 01.01.1991 vært et heleid datterselskap av Sparebanken Øst.

AS Finansiering har forretningsadresse i Oslo.

Selskapets visjon har stått uforandret i mange år og uttrykker en målsetting om å være en ledende aktør innen bruktbilfinansiering. Hovedproduktet er salgspantlån, hovedsakelig billån men også lån til caravan, mc og båt. Leasing tilbys også i et begrenset omfang.

Selskapet er landsdekkende og distribuerer sine produkter via samarbeidende forhandlere, digitale kanaler og morbankens kontorer.

Ved utarbeidelsen av regnskapet er fortsatt drift lagt til grunn og det bekreftes at denne forutsetningen er tilstede.

VIRKSOMHETEN OG MARKEDSFORHOLD

2021 ble tidenes bilår med over 176.000 nyregistrerte personbiler. Dette var nesten 9.000 flere enn rekorden fra 2006. Hele 64,5 % av nybilsalget var elbiler. Det ble også satt ny bruktbilrekord i 2021 med nær 528.000 eierskifter, en økning på 1,6 % fra toppåret 2020.

AS Finansiering leverte i 2021 et historisk godt nysalg på 1,44 mrd. kroner, en økning på 287 mill. kroner / 25 % fra året før. Nysalg bestod hovedsakelig av lån til privatkunder.

LIKVIDITET, INNLÅNSFORHOLD OG FINANSIELL RISIKO

Selskapet dekker hele sitt innlansbehov i morbank. Styret anser at selskapet har en tilfredsstillende sikring av sine innlån.

ORGANISASJON

Ved utgangen av 2021 hadde selskapet 18 ansatte tilsvarende 17,9 årsverk mot 17 ansatte og 16,9 årsverk ved utgangen av 2020. Det var ikke registrert lån til egne ansatte ved utgangen av året. Samlet sykefravær i 2021 utgjorde 2,99 % av totalt arbeidstid mot 3,6 % i 2020 og av dette utgjorde langtidsfraværet 2,34 % mot 3,4 % i 2020. Det er ikke registrert personskader i 2021. Verneombud er oppnevnt og fungerer etter lovens forutsetninger. Det er etablert rutiner for intern kontroll vedrørende helse, miljø og sikkerhet. Arbeidsmiljøet karakteriseres som godt. Styret består av 4 personer.

LIKESTILLING

Det er ansatt 10 kvinner og 8 menn i selskapet. Ledergruppen består av 4 menn. Selskapet har ingen ansatte med nedsatt funksjonsevne eller med innvandrerbakgrunn.

MILJØ

AS Finansiering driver ikke virksomhet som direkte forurensar eller på annen måte påvirker det ytre miljø. Selskapet kan imidlertid sies å bidra indirekte til forurensing gjennom finansiering av biler.

AS Finansiering ønsker å bidra til at kundene velger bærekraftige objekter og tilbyr gunstige betingelser for finansiering av null- og lavutslippsbiler.

For flere detaljer om konsernets arbeid med klima og miljøspørsmål, se Sparebanken Øst sin årsrapport.

FORSKNINGS - OG UTVIKLINGSAKTIVITETER

Selskapet har ingen forsknings- og utviklingsaktiviteter.

SAMFUNNSANSVAR

Det vises her til Sparebanken Øst sin årsrapport som er offentliggjort på bankens hjemmeside.

KOMMENTARER TIL REGNSKAPET

Resultat

Resultatet for AS Financiering i 2021 er meget godt. Selskapet har en sterk underliggende drift, med gode og effektive arbeidsprosesser, sterk kostnadskontroll og en positiv tapsutvikling.

AS Financiering oppnådde i 2021 et resultat før skatt på 69,7 mill. kroner mot 70,7 mill. kroner i 2020. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde resultat før skatt 2,93 % mot 3,22 % året før. Resultat etter skatt viser et overskudd på 52,2 mill. kroner mot 53,0 mill. kroner året før. Dette er det nest beste resultatet i selskapets historie.

Netto renteinntekter i 2021 utgjorde 138,8 mill. kroner mot 137,5 mill. kroner året før. Dette tilsvarer 5,8 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 6,3 % året før.

Provisjonsinntekter fra forsikringsprodukter utgjorde 3,4 mill. kroner og viser en økning på 0,6 mill. kroner fra året før. Provisjonskostnader til distributører utgjorde 29,3 mill. kroner, en økning på 5,7 mill. kroner fra året før.

Totale driftskostnader utgjorde 37,2 mill. kroner, en økning på 2,5 mill. kroner fra året før. Totale driftskostnader utgjorde 1,6 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, uendret fra året før.

Tap på utlån utgjorde 6,0 mill. kroner i 2021, tilsvarende 0,3 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Til sammenlikning var tap på utlån 11,1 mill. kroner i 2020, tilsvarende 0,5 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Individuelle tapsavsetninger utgjorde 92,8 mill. kroner ved utgangen av 2021, en økning på 7,7 mill. kroner fra året før. Modellberegnet forventet tap utgjorde 11,7 mill. kroner ved utgangen av 2021, en nedgang på 2,1 mill. kroner fra året før. Hensyntatt risikoen for tap på utlån, anses summen av avsetninger som tilstrekkelige.

Egenkapitalrentabiliteten for 2021 utgjorde 11,8 % mot 13,0 % i 2020.

Resultatdisponering

Styret foreslår at årsresultatet på 52,2 mill. kroner overføres i sin helhet til annen egenkapital.

Balansen

Samlet balanse i selskapet utgjorde 2.465,4 mill. kroner ved utgangen av 2021, en økning på 231,0 mill. kroner siste år. Av totalbalansen utgjorde netto utlån 2.416,3 mill. kroner, en økning på 227,6 mill. kroner fra 2020 (10,4 % vekst). Øvrige eiendeler består av bankbeholdning, obligasjoner og driftsmidler. Balansen av øvrige eiendeler viser små endringer mot fjoråret.

Selskapets gjeld består av lån til morbank gjennom benyttet trekkfaset på 1.956 mill. kroner samt et ansvarlig lån på 45 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter var i 2021 positiv med 60,5 mill. kroner. Utlån til kunder har medført netto utbetalinger på 231,9 mill. kroner mens netto låneopptak er økt med 233,0 mill. kroner. Det er utbetalt 52,97 mill. kroner i utbytte i 2021. Sum netto kontantstrøm etter investering- og finansieringsaktiviteter viser 5,8 mill. kroner for 2021 og beholdning per 31.12.2021 er 10,8 mill. kroner.

Egenkapital og kapitaldekning

Aksjekapitalen i AS Financiering består av 40.000 aksjer à kr 5.275,- totalt 211 mill. kroner. Samtlige aksjer eies av Sparebanken Øst. Styret har vurdert selskapets kapitaldekning som tilstrekkelig i forhold til virksomhetens risiko og kontroll, gjeldende strategi og mål. Ved årets utgang har AS Financiering en kapitaldekning på 22,0 % hvorav ren kjernekapital utgjør 19,9 %. Selskapet har i løpet av 2021 utbetalt utbytte til morbank på 52,97 mill. kroner.

Rettsvisende oversikt

Styret er av den oppfatning at det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter gir rettsvisende og fyllestgjørende informasjon om selskapets stilling ved årsskiftet.

RISIKOFORHOLD

Strategi og risiko

AS Finansiering skal være et lønnsomt selskap drevet etter forretningsmessige prinsipper. Det skal skapes økonomiske resultater i det enkelte år og over tid som bidrar til måloppnåelse i konsernet. Selskapets forretningsidé er å tilby salgspantlån og leasing til sluttbruker.

Risiko skal styres slik at selskapet over tid når sine økonomiske målsettinger som er egenkapitalrentabilitet etter skatt på minimum 17 % og ren kjernekapital på p.t. 14,75 %.

Selskapet skal følge opp risikoutviklingen gjennom systematisk årlig gjennomgang og rapportering av risiko innen alle vesentlige områder. Dette gjelder også selskapets kredittrisiko som vurderes løpende gjennom året. Til tross for fortsatt usikkerhet i norsk økonomi gjennom 2021, viser selskapets kredittrisiko en fortsatt stabil utvikling. Kvaliteten i porteføljen vurderes som god.

Renten på utlån til privatkunder kan endres med 6 ukers varsel. Dersom det skjer vesentlige endringer i markedsrenten, kan varslingsfristen gjøres kortere. Renten på innlån fra morbank er gjenstand for endring hver uke basert på endring i 3 måneders NIBOR. Selskapet anser på denne bakgrunn renterisikoen i balansen for å være begrenset.

Overordnet risikostyring

Selskapets styre og ledelse har det overordnede ansvaret for risikostyring og internkontroll. Styret vedtar risikostrategien og godkjenner prinsippene for oppfølging, kontroll og risikorammer. Administrasjonen rapporterer årlig til styret alle vesentlige risikoer.

Sparebanken Øst og dens datterselskap har styreansvarforsikring som dekker styremedlemmenes, daglig leder, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i selskapet, samt enhver tidligere eller nåværende eller fremtidig ansatt i selskapet som kan pådra seg et selvstendig ledelsesansvar. Forsikringen dekker ansvar for formuesskade, herunder personlig ansvar for konsernets gjeld, som skyldes krav fremsatt mot selskapet i forsikringsperioden som følge av en påstått ansvarsbetingende handling eller unnlattelse i forsikredes egenskap av daglig leder, styremedlem, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i selskapet. Med formuesskade menes i denne sammenheng økonomisk tap som ikke direkte er oppstått som følge av fysisk skade på person eller gjenstand. Styreansvarforsikringen har beløpsbegrensninger.

Adm. direktør er ansvarlig for iverksettelsen av tilfredsstillende risikostyring og internkontroll. Avdelingslederne står for gjennomføringen av internkontrollen og rapporterer dette til adm. direktør. Kredittgiving er selskapets primære virksomhetsområde.

Ledelsen i selskapet definerer årlig selskapets mest kritiske forretningsområder og foretar en risikovurdering av hvert enkelt område. Nødvendige tiltak følges opp av ledelsen.

Selskapets controllerfunksjon er outsourcet til morbank. Controller rapporterer regelmessig til adm. direktør som fremlegger rapportene for styret. Videre rapporterer adm. direktør årlig status på compliance til styret.

I forskrift er selskapet som en del av finanskonsernet Sparebanken Øst, pålagt internrevisjon i tråd med fastsatte standarder og Finanstilsynets forskrifter. For tiden ivaretas denne funksjonen av revisjonsselskapet KPMG. KPMG foretar årlig lovbestemt revisjon av risikostyring og kontroll og rapporterer resultatet av denne internkontrollen til styret og ledelsen.

FREMTIDSUTSIKTER

Norsk økonomi som helhet har i 2021 hatt god vekst og dratt nytte av høye olje- og gasspriser og lettelser i smittevernstiltakene. Gjennom året var det store variasjoner i den økonomiske aktiviteten, men fastlands-BNP var i juli 2021 på et høyere nivå enn før pandemien. Arbeidsledigheten er lav og Norges Bank har hevet renten to ganger ettersom kapasitetsutnyttelsen i norsk økonomi er høy og inflasjonen er stigende.

Smittevernstiltakene som ble innskjerpet i starten av desember vil dempe veksten i norsk økonomi de første månedene av 2022, men trolig får vi en hurtig bedring så snart samfunnet åpnes opp, og det forventes en god vekst i økonomien i 2022.

AS Financiering er godt kapitalisert og har en robust og diversifisert distribusjonsmodell som forventes å gi positiv salgsutvikling og utlånsvekst i 2022. Til tross for usikkerhet knyttet til fremtidige markedsforhold, har AS Financiering, med sin strategi og forretningsidé, et godt fundament for en god og lønnsom drift i 2022.

Styret vil berømme de ansatte for den gode innsats som er vist i 2021. Styret vil også takke selskapets forretningsforbindelser for et godt og hyggelig samarbeid i året som er gått.

Oslo, 31. desember 2021
10. februar 2022

Pål Strand
Leder

Kjell Engen
Nestleder

Eva Sundberg

Hilde Draugsvoll

Espen Sollien
Adm. direktør

Resultatregnskap

(beløp i tusen kroner)	Noter	2021	2020
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost	3,4	162 245	163 560
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi	3,4	197	231
Rentekostnader	3,4	23 599	26 338
Netto renteinntekter		138 843	137 453
Provisjonsinntekter og andre gebyrinntekter	5	3 449	2 844
Provisjonskostnader og andre gebyrkostnader	3,5	29 268	23 612
Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter	17	-171	-149
Andre driftsinntekter		71	26
Lønn m.v.	6,18	17 193	16 599
Andre driftskostnader	3,7,8	15 769	14 832
Avskrivning/nedskrivning/verdiendring ikke-finansielle eiendeler	13	4 229	3 283
RESULTAT FØR TAP		75 733	81 848
Tap på utlån og ubenyttede kreditter	9	6 012	11 122
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		69 721	70 726
Skattekostnad	10	17 491	17 752
ÅRSRESULTAT		52 230	52 974
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	8	336	87
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	10	-84	-22
TOTALRESULTAT		52 482	53 039

Balanse

(beløp i tusen kroner)	Noter	31.12.21	31.12.20
Kontanter		2	2
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3,22,23,24,25	10 841	5 049
Utlån til og fordringer på kunder	9,11,22,23,24,25	2 416 322	2 188 686
Sertifikater og obligasjoner mv. til virkelig verdi	12,21,23,24,25	10 126	10 261
Immaterielle eiendeler	13	9 396	10 199
Varige driftsmidler	13	2 631	2 848
Leierettigheter	13	10 871	12 210
Andre eiendeler	14	2 550	460
Anleggsmidler holdt for salg	15	2 697	4 683
SUM EIENDELER		2 465 435	2 234 400
Gjeld til kredittinstitusjoner	3,16,22,23,24,25	1 956 090	1 723 059
Betalbar skatt	10	16 993	16 945
Annen gjeld	19,23,24,25	2 862	2 250
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		8 141	8 845
Pensjonsforpliktelser	18	486	1 282
Utsatt skatt forpliktelse	10	1 323	741
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	13	11 149	12 419
Ansvarlig lånekapital	3,16	45 117	45 099
Sum gjeld		2 042 162	1 810 639
Innskutt egenkapital	26	250 000	250 000
Opptjent egenkapital		173 272	173 761
Sum egenkapital	20,26	423 272	423 761
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		2 465 435	2 234 400

Oslo, 31. desember 2021
10. februar 2022

Pål Strand
Leder

Kjell Engen
Nestleder

Eva Sundberg

Hilde Draugsvoll

Espen Sollien
Adm. direktør

Kontantstrømoppstilling

(beløp i tusen kroner)	Noter	2021	2020
Driftsaktiviteter			
Resultat før skattekostnad		69 721	70 726
Justert før:			
Endring i netto opptjente renteinntekter og påløpte rentekostnader		-1 295	-2 463
Verdiendring i obligasjoner til virkelig verdi		141	149
Netto inn-/utbetaling av utlån til kunder		-231 882	-92 075
Netto inn-/utbetaling av innlån fra kredittinstitusjoner		233 000	24 000
Endring andre eiendeler		-103	6 253
Endring øvrig gjeld		-92	-317
Ikke-kontante poster inkludert i resultat før skattekostnad		7 909	10 308
Netto tap/gevinst fra finansieringsaktiviteter		0	0
Periodens betalte skatt		-16 945	-10 551
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	A	60 454	6 030
Investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		-1 991	-10 376
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		300	0
Netto innbet./utbet. ved salg/kjøp av finansielle investeringer		0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	-1 692	-10 376
Finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved kapitalforhøyelse		0	40 000
Utbetaling av tilleggsutbytte		-52 970	-38 250
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	-52 970	1 750
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	A+B+C	5 792	-2 596
Kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01.	3	5 048	7 644
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12.		10 841	5 048

Likviditetsbeholdningen består utelukkende av bankinnskudd.

Endring egenkapital

(beløp i tusen kroner)

2021	Sum egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.20	423 761	211 000	39 000	173 761
Årsresultat	52 230	0	0	52 230
Andre innt. og kostn. i totalresultatet	252	0	0	252
Totalresultat	52 482	0	0	52 482
Kapitalforhøyelse	0	0	0	0
Tilleggsutbytte	-52 970	0	0	-52 970
Egenkapital pr. 31.12.21	423 272	211 000	39 000	173 272

Det er utbetalt tilleggsutbytte basert på resultatet i 2020 på MNOK 52,97 som utgjør kr. 1.324 pr. aksje. Årets forslag til utbytte basert på resultatet for 2021 er MNOK 0.

2020	Sum egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.19	368 972	210 000	0	158 972
Årsresultat	52 974	0	0	52 974
Andre innt. og kostn. i totalresultatet	65	0	0	65
Totalresultat	53 039	0	0	53 039
Kapitalforhøyelse	40 000	1 000	39 000	0
Tilleggsutbytte	-38 250	0	0	-38 250
Egenkapital pr. 31.12.20	423 761	211 000	39 000	173 761

Det er utbetalt tilleggsutbytte basert på resultatet i 2019 på MNOK 38,3 som utgjør kr. 956 pr. aksje. Årets forslag til utbytte basert på resultatet for 2020 er MNOK 0.

Noter til årsregnskapet

Note 1	Generell informasjon	13
Note 2	Regnskapsprinsipper	13
Note 3	Mellomregning med morbank	20
Note 4	Netto renteinntekter	20
Note 5	Netto provisjonskostnader	20
Note 6	Lønn og andre godtgjørelser	21
Note 7	Andre driftskostnader	21
Note 8	Godtgjørelse revisor	21
Note 9	Tap på utlån og ubenyttede kreditter	22
Note 10	Skatter	24
Note 11	Utlån til kunder	25
Note 12	Obligasjoner	26
Note 13	Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og leierettigheter	26
Note 14	Andre eiendeler	27
Note 15	Anleggsmidler holdt for salg	27
Note 16	Gjeld til kredittinstitusjoner	27
Note 17	Netto verdiendring og gevinst/tap fra finansielle instrumenter	28
Note 18	Pensjonsforpliktelser	28
Note 19	Annen gjeld	29
Note 20	Kapitaldekning	29
Note 21	Finansielle instrumenter til virkelig verdi	30
Note 22	Finansielle instrumenter til amortisert kost	30
Note 23	Risiko og risikostyring	31
Note 24	Rente- og likviditetsrisiko	34
Note 25	Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser	36
Note 26	Eierforhold	36
Note 27	Betingede utfall og hendelser etter balansedagen	36
Note 28	Driftssegmenter	37

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

AS Financiering er et norsk aksjeselskap og er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst. Selskapet ble etablert 11. juni 1930 og har forretningsadresse Roald Amundsens gate 6, 0161 Oslo.

Selskapets visjon er å være en ledende aktør innen bruktbilfinansiering. Hovedproduktet er salgspantlån, hovedsakelig billån men også lån til caravan, mc og båt. Leasing tilbys også i begrenset omfang.

Årsregnskapet for 2021 ble godkjent av styret i AS Financiering 10. februar 2022.

Selskapet inngår i konsernregnskapet til Sparebanken Øst, forretningsadresse Stasjonsgt. 14, 3300 Hokksund.

I notene er alle beløp angitt i tusen kroner dersom annet ikke er oppgitt.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

1. GENERELT

Regnskapet til AS Financiering for 2021 er utarbeidet i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4 andre ledd bokstav b, som krever bruk av IFRS med mindre annet følger av forskriften («forskrifts-IFRS»).

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. I henhold til forskriften vil man unnlate å gi følgende noteopplysninger etter IFRS: IFRS 15.113-128 samt IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147.

Det legges til grunn prinsippene i et historisk kostregnskap, med unntak av finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi. Rentebærende balanseposter er inkludert opptjent/påløpt rente.

2. ENDRING I REGNSKAPSPRINSIPPER

Anvendte regnskapsprinsipper er konsistente med prinsippene anvendt i årsrapporten for 2020. IFRS 16 Leieavtaler ble implementert fra 01.01.2020

3. VALUTA

Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta for selskapet.

Transaksjoner i utenlandsk valuta er omregnet til funksjonell valuta (NOK) etter kursene på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes etter offisielle middelkursen på balansedagen. Valutatap og -gevinst som oppstår på grunn av ulik kurs på transaksjonstidspunktet og oppgjørstidspunktet, samt omregningsdifferanser på pengeposter i utenlandsk valuta som ikke er gjort opp, resultatføres.

4. INNTEKTSFØRING

4.1 Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader innregnes i resultatregnskapet ved bruk av effektiv rentemetode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Etableringsgebyr aktiveres og inntektsføres over lånets forventede løpetid som renteinntekter. Termingebyr resultatføres som en del av renteinntekter.

Dersom en finansiell eiendel eller en gruppe av like eiendeler er nedskrevet som følge av kredittap, resultatføres renteinntektene ved å benytte renten som fremtidige kontantstrømmer diskonteres med for å beregne verditapet.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost, og balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

4.2 Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader resultatføres i takt med at tjenesten blir utført. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende.

5 FINANSIELLE INSTRUMENTER

5.1 Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige bestemmelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når rettighetene til å motta kontantstrømmene er overført og risiko og fortjenestepotensialet i det alt vesentligste er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når den har opphørt, dette når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

5.2 Klassifisering

Selskapets finansielle instrumenter som omfattes av IFRS 9, er ved første gangs regnskapsføring klassifisert i en av følgende kategorier:

Finansielle eiendeler:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

5.3 Måling

5.3.1 Første gangs regnskapsføring av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi på avtaletidspunktet ved første gangs innregning. Virkelig verdi vil normalt være transaksjonsprisen. Finansielle eiendeler og forpliktelser, som ikke er klassifisert i denne kategorien, måles til virkelig verdi med tillegg/fradrag av direkte henførbare transaksjonskostnader ved første gangs innregning.

5.3.2 Etterfølgende måling

Måling til virkelig verdi

I utgangspunktet skal observerbare markedspriser legges til grunn for finansielle instrumenters virkelige verdi. Der observerbare markedspriser i et aktivt marked ikke finnes og virkelig verdi ikke kan utledes direkte eller indirekte fra observerbar input i markedet, benyttes alternative verdsettelsesteknikker. Dette er teknikker som til en viss grad kan innebære skjønsmessige vurderinger. Slike skjønsmessige vurderinger kan være likviditetsrisiko, kredittisiko og volatilitet. Endringer i holdningen til slike faktorer kan påvirke fastsettelsen av virkelig verdi på et finansielt instrument. Alle endringer i virkelig verdi innregnes direkte i resultatregnskapet.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost. Instrumenter som måles til amortisert kost, består av renter og hovedstol og holdes i en forretningsmodell hvor formålet er å motta renter og hovedstol. Inntektene/kostnadene beregnes etter effektiv rentemetode, der den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av kontantstrømmene neddiskontert med den effektive renten.

5.3.3 Overtakelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi.

5.4 Nærmere om finansielle instrumenter

5.4.1 Utlån og fordringer

Selskapets utlån og fordringer måles til amortisert kost. Ved første gangs innregning er utlån vurdert til virkelig verdi med tillegg av direkte henførbare transaksjonskostnader. Etableringsgebyr aktiveres og inntektsføres over lånets forventede løpetid. Ved etterfølgende måling vurderes utlån til amortisert kost med anvendelse av effektiv rentemetode. Renteinntekter på utlån og fordringer målt til amortisert kost inngår i «Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost» i resultatregnskapet. Leasingkontrakter bokføres til anskaffelseskost med fradrag av akkumulerte ordinære avskrivninger som beregnes etter annuitetsmetoden. Forskuddsleie aktiveres og inntektsføres lineært over løpetiden, og er oppført som kortsiktig gjeld i regnskapet.

Periodens tapsavsetninger på utlån og fordringer resultatføres under «Tap på utlån og ubenyttede kreditter». Renteinntekter på utlån og fordringer med tapsavsetninger i trinn 3 beregnes etter den effektive rentemetoden basert på nedskrevet verdi av utlån og inngår i «Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost».

Modellberegnet forventet tap

Det beregnes forventet tap uavhengig om det foreligger objektive bevis for verdifall på balansedagen. Utlån og fordringer presenteres i balansen netto etter tapsavsetninger. Måling av forventet tap er nærmere omtalt under punkt 5.4.4.

Misligholdte engasjementer

Et misligholdt engasjement defineres som betalingsmislighold dersom følgende kriterier er oppfylt:

- Restanse over 90 dager
- Forfalt beløp er større enn 1.000 kroner for personkunder eller større enn 2.000 kroner for næringskunder
- Restansen overstiger 1 prosent av nåverdien av kundens totale engasjement

Et engasjement skal også ses på som mislighold dersom det oppstår situasjoner som gjør at det kan vurderes som lite sannsynlig at kunden klarer å innfri sine forpliktelser («unlikelyness to pay»-kriterier), herunder:

- Engasjementet er individuelt tapsvurdert og nedskrevet på grunn av svekket kredittverdighet
- Antar at det vil bli åpnet gjeldsforhandling, konkurs, eller offentlig administrasjon hos motparten
- Vilkårene er endret på grunn av betalingsproblemer, og det antas at dette reduserer verdien av kontantstrømmen med et ikke uvesentlig beløp
- Avhender en fordring til underkurs og underkursen ikke er uvesentlig
- Av andre grunner antar at forpliktelsen ikke vil bli oppfylt

Engasjementer rapporteres som misligholdt i en karenperiode på minimum 3 måneder etter at misligholdet har opphørt.

Dersom en kunde med et misligholdt engasjement har flere engasjementer, vil samtlige av kundens engasjementer anses misligholdt. For kunder med felles engasjementer vil et mislighold av det felles engasjementet

Misligholdte engasjementer tilordnes trinn 3.

Individuelt vurderte tapsavsetninger

Misligholdte engasjementer nedskrives for kredittap på individuell basis dersom det foreligger objektive bevis på at slikt kredittap har inntruffet. Objektive bevis anses å foreligge ved vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av problemer hos debitor, gjeldsforhandling hos debitor, annen finansiell restrukturering eller konkursbehandling.

Estimering av eventuelt kredittap skjer på basis av størrelsen på forventede fremtidige kontantstrømmer fra salg av panteobjekter og lignende, når kontantstrømmene forventes innbetalt samt diskonteringsrentens størrelse. Tapets størrelse er en direkte funksjon av forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med lånets effektive rente. Ved flere sannsynlige utfall legges til grunn den sannsynlighetsvektede nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer.

Konstatering av tap

Konstatering av tap skjer først når et engasjement ikke lenger anses mulig å inndrive, herunder når det er stadfestet akkord eller konkurs hos debitor, når utleggsforretning ikke har ført frem, det foreligger rettskraftig dom eller i tilfeller der selskapet har gitt avkall på utlånet eller deler av det, eller andre tilfeller der det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte nedskrivninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap hvor det ikke tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

5.4.2 Sertifikater og obligasjoner

Selskapets beholdning av sertifikater og obligasjoner utgjør selskapets likviditetsportefølje, som styres og måles til virkelig verdi. Selskapets beholdning av sertifikater og obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Renteinntekter på sertifikater og obligasjoner inngår i «Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi» i resultatet. Verdiendringen og realisert gevinst og tap inngår i «Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter».

5.4.3 Innlån og andre finansielle forpliktelser

Selskapet måler finansielle forpliktelser, bortsett fra derivater, til amortisert kost. Finansiell gjeld måles til amortisert kost hvor forskjellen mellom mottatte beløp fratrukket transaksjonskostnader og innløsningsverdi periodiseres over låneprosjektet ved bruk av effektiv rentemetode. Rentekostnader og amortiseringseffekter på instrumentene inngår i «Rentekostnader og lignende kostnader» i resultatregnskapet. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjeld. Rentekostnader og amortiseringseffekter på instrumentene inngår i «Rentekostnader» i resultatregnskapet. Ved tilbakekjøp blir forskjellen mellom balanseført verdi og betalt vederlag resultatført og inngår i regnskapslinjen «Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter».

5.4.4 Måling av forventet tap

Forventet tap beregnes på finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter målt til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet. Det beregnes forventet tap på engasjementssum bestående av utlån. Forventet tap beregnes pr. engasjement. Selskapet fordeler engasjementer i tre trinn ved beregning av forventet tap. Det henvises til note 9 for modellberegnet tapskostnad og tapsavsetninger pr. trinn samt note 23 for engasjementssummer pr. risikoklasse og fordeling pr. trinn.

Trinn 1: Engasjementer som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko, etter første gangs innregning, målt med utgangspunkt i endring av sannsynlighet for mislighold (PD), inngår i trinn 1. For engasjementer i trinn 1 beregnes det et forventet 12-måneders tap med utgangspunkt i engasjementets eksponering.

Trinn 2: Engasjementer med vesentlig økning i kredittrisiko etter første gangs innregning, målt med utgangspunkt i endring av sannsynlighet for mislighold (PD) inkludert engasjementer med betalingsforsinkelse over 30 dager, inngår i trinn 2. For engasjementer i trinn 2 beregnes det et forventet livstidstap med utgangspunkt i engasjementets eksponering og forventet løpetid. Engasjementer med betalingslettelse tilordnes trinn 2 dersom de ikke allerede er tilordnet trinn 2 eller trinn 3. Dersom det vurderes å foreligge vesentlig økt kredittrisiko som følge av forhold som har inntruffet, men som ikke er fanget opp av selskapets system for måling av sannsynlighet for mislighold (PD), tilordnes engasjementer trinn 2 dersom de ikke allerede er tilordnet i trinn 2 eller trinn 3.

Trinn 3: Misligholdte engasjementer, det vil si engasjementer med ytterligere økning i kredittrisiko, inngår i trinn 3. Trinnavsetningen består av både individuelt vurderte avsetninger og modellberegnet forventet tap. For engasjementer hvor det ikke foreligger en individuelt vurdert tapsvurdering beregnes det et forventet tap med utgangspunkt i engasjementets eksponering, segmentets parameter for forventet tap og forventet løpetid.

Prinsipp for beregning av forventet tap: Det beregnes tap per engasjement. Tapsestimatene beregnes med utgangspunkt i estimert 12 måneders- og livslang sannsynlighet for mislighold (PD) per kunde. Selskapets engasjementer er videre klassifisert i segmenter ut fra produkt, sikkerhet og andre kriterier, slik at hvert segment inneholder lån med tilnærmet samme risikoprofil. For hvert segment er det fastsatt en forventet tapsgrad gitt mislighold. Det er videre fastsatt en forventet engasjementseksponering. For nedbetalingslån legges det til grunn en forventet nedbetalingsplan. For rammekreditter legges til grunn en forventet eksponering ved mislighold. Forventet tap beregnes ved å multiplisere sannsynlighetsgrad for mislighold (PD) * forventet tapsgrad gitt mislighold (LGD) * forventet eksponering ved mislighold (EAD). Ved beregning av forventet tap foretas det en sannsynlighetsvektet beregning basert på analyse av alternative utfall basert på observerte kredittap, og fremadskuende informasjon, inkludert forventet makroøkonomisk utvikling.

Sannsynlighet for mislighold (PD) ved første gangs innregning: Ved behandling av lånesøknad benyttes scoremodell som estimerer 12 måneders sannsynlighet for kundens mislighold. Denne sannsynligheten danner utgangspunkt for måling av vesentlig økning i kredittrisiko, samt utgjør sannsynlighet for mislighold (PD) ved beregning av forventet tap de første 6 månedene målt fra lånesøknadstidspunktet.

Sannsynlighet for mislighold (PD): Ved etterfølgende måling benyttes scoremodell for porteføljescore hvor estimert 12 måneders sannsynlighet for mislighold (PD) legges til grunn. Porteføljen scores på kvartals basis med oppdatert sannsynlighet for mislighold (PD). Forventet sannsynlighet for mislighold over engasjementets løpetid, for beregning av forventet tap i trinn 2, er utledet basert på misligholdssannsynlighet for de første 12 måneder. For risikoklassene J og K, som utgjør risikoklassene for misligholdte engasjementer, er misligholdssannsynlighet 100 %.

Forventet tapsgrad gitt mislighold (LGD): Tapsgrad skal reflektere graden av udekket tap gitt kontantstrøm fra kunde og eventuell realisasjon av sikkerhet på misligholdte lån. Tapsgrad er vurdert samlet for utlånsporteføljen. Ved vurderingen av realisasjon av pant er det gjort betraktninger som gjenspeiler forventninger på kort og mellomlang sikt.

Eksponering ved mislighold (EAD): For nedbetalingslån er forventet nedbetalingsprofil fastsatt basert på utført analyse av snitt løpetid på selskapets utlånsportefølje. For engasjementer med kredittramme er det fastsatt hvor stor grad av kredittgrensen som forventes å være trukket pr. tidspunkt for mislighold.

Regelsett for vesentlig økning i kredittrisiko: Selskapet benytter endring i 12 måneders sannsynlighet for mislighold (PD) målt opp mot sannsynlighet for mislighold (PD) ved første gangs innregning som det primære kriteriet for vesentlig økning i kredittrisiko. Som hovedprinsipp innebærer en dobling av 12 måneders sannsynlighet for mislighold (PD) vesentlig økning i kredittrisiko og overføring fra trinn 1 til trinn 2 når sannsynligheten har endret seg til mer enn 0,5 prosent. Misligholdte engasjementer tilordnes trinn 3. Selskapet anvender ikke unntaket for lån med lav kredittrisiko.

Tilbakeføring fra trinn 2 og fra trinn 3: Når kriteriene for vesentlig økning i kredittrisiko (trinn 2) ikke lenger er til stede, overføres engasjementet til trinn 1 etter en måned. For misligholdte engasjementer i trinn 3 starter en karanteneperiode på minimum 90 dager etter at årsaken til misligholdet har opphørt. Etter opphør

av karanteneperiode skal det foretas vurdering av kundens adferd og økonomiske situasjon før eventuell friskmelding.

Makroscenarier og sannsynlighetsvekting: Ved beregning av forventet tap er det lagt til grunn modellparametere i det scenarioet som er forventet. Ved vurdering av makrosituasjonen, og mulige makroøkonomiske utviklinger fastsettes to ytterligere scenarioer, ett optimistisk og ett pessimistisk. Med utgangspunkt i det forventede scenarioet settes det en faktor for hvor mye det forventede tapet forventes å endres for henholdsvis det optimistiske og det pessimistiske. De tre scenarioene sannsynlighetsvektes og utgjør modellberegnet forventet tap. Faktor og sannsynlighet for scenarioene settes basert på konsernets interne vurderinger som inkluderer forventet utvikling i sentrale makroøkonomiske indikatorer, herunder økonomisk vekst (BNP), boligpriser, rentenivå og arbeidsledighet samt observerte kredittap. Faktor og sannsynlighet for scenarioene settes individuelt for hvert segment i konsernet.

6 IMMATERIELLE EIENDELER

Utvikling av programvare klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom kriteriene for balanseføring er oppfylt. Utgifter til utvikling av programvare balanseføres dersom verdien ansees som vesentlig og forventes å ha en varig verdi. Aktivert programvare avskrives lineært over forventet levetid, 3-6 år. Utgifter til å opprettholde økonomisk verdi av IT systemer klassifiseres som vedlikehold og kostnadsføres direkte.

7 VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er balanseført til kostpris fratrukket ordinære akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Tomter avskrives ikke og er balanseført til kostpris fratrukket eventuelle nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader ved anskaffelse av eiendeler med tillegg av kostpris for senere forbedringer. Alle andre reparasjons- og vedlikeholdskostnader resultatføres i den perioden de påløper. Ved fastsetting av avskrivningsplan hensyntas driftsmiddelets forventede brukstid og estimert restverdi.

Avskrivningene er beregnet ved bruk av lineær metode over følgende brukstid:	
Eiendommer	10-100 år
Maskiner/inventar/transportmidler mv.	2-10 år
Leierettigheter	2-12 år

Avskrivningsperiode, -metode og utraneringsverdi vurderes årlig.

Gevinst/tap ved salg av driftsmidler fremkommer som differansen mellom salgspris og balanseført verdi og innregnes i resultatregnskapet.

Anlegg under utførelse er klassifisert som anleggsmidler og er oppført til kost inntil anlegget er ferdigstilt. Anlegg under utførelse blir ikke avskrevet før anleggsmiddelet blir tatt i bruk.

Det blir foretatt vurdering av nedskrivning når det foreligger indikasjon på verdifall. Hvis balanseført verdi til et driftsmiddel er høyere enn gjenvinnbart beløp, blir det foretatt en nedskrivning over resultatet. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgspris og diskontert kontantstrøm fra fortsatt bruk. Netto salgspris er beløpet som kan oppnås ved salg til uavhengig tredjepart, fratrukket salgskostnader. Gjenvinnbart beløp fastsettes separat for alle eiendeler. Dersom dette ikke er mulig, fastsettes gjenvinnbart beløp sammen med enheten eiendelen tilhører.

8 LEIEAVTALER

Ved inngåelse av en kontrakt vurderer selskapet hvorvidt kontrakten er eller inneholder en leieavtale. En kontrakt er eller inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte mot et vederlag.

Selskapet som leietaker

På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregner selskapet en leieforpliktelse og en tilsvarende rett-til-bruk eiendel for alle sine leieavtaler, med unntak av: Kortsiktige leieavtaler (leieperiode på 12 måneder eller kortere) og eiendeler av lav verdi. Ved anvendelse av unntakene inngår leiebetalingene i «andre driftskostnader» i resultatregnskapet.

Leieforpliktelsen innregnes til nåverdien av leiebetalingene for retten til å bruke underliggende eiendel i leieperioden. I etterfølgende perioder måles leieforpliktelsen ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktelsen samt redusere den balanseførte verdien ved betaling av leieforpliktelsen. Leieforpliktelsen endres i verdi for eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følge av justeringer i indekser eller rater. Leieforpliktelsene presenteres som «Forpliktelser knyttet til leieavtaler» i balansen. Selskapet inkluderer ikke variable leiebetalinger i leieforpliktelsen. Variable leiebetalinger inngår i «andre driftskostnader» i resultatregnskapet.

Rett-til-bruk eiendelen innregnes til anskaffelseskost. I etterfølgende perioder avskrives eiendelen over det korteste av leieperioden og gjenværende brukstid. Tilsvarende som for varige driftsmidler, blir det foretatt vurdering av nedskrivning når det foreligger indikasjon på verdifall. Rett-til-bruk eiendelene presenteres som «Leierettigheter» i balansen.

Renteeffekten av diskontering av leieforpliktelsene inngår i regnskapslinjen «Rentekostnader og lignende kostnader» i resultatregnskapet. Avskrivningskostnaden på eiendelene inngår i regnskapslinjen «Avskrivninger/nedskrivning/ verdiendring ikke-finansielle eiendeler» i resultatregnskapet.

9 PENSJONER

Selskapet har både en ytelsesbasert ordning og en innskuddsbasert ordning.

Ytelsesbasert ordning

I en ytelsesbasert ordning er arbeidsgiver forpliktet til å yte fremtidig pensjon av en nærmere angitt størrelse. Selskapets kollektive pensjonsordning administreres gjennom et livselskap. Den beregnede påløpte forpliktelsen sammenholdes med verdien på innbetalte og oppsparte pensjonsmidler. Dersom samlede pensjonsmidler overstiger beregnet pensjonsforpliktelse på balansetidspunktet, balanseføres nettoverdien som eiendel i balansen dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan nyttes mot fremtidige forpliktelser. Dersom pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene, klassifiseres nettoforpliktelsen som gjeld i balansen.

Pensjonsforpliktelsene beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av de estimerte fremtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen.

Endringer i pensjonsplaner inntektsføres eller kostnadsføres ved planendringstidspunktet.

Pensjonskostnaden er basert på forutsetninger fastsatt ved periodens begynnelse. Årets netto pensjonskostnad består av nåverdien av årets pensjonsopptjening, rentekostnad på netto pensjonsforpliktelse, samt periodisert arbeidsgiveravgift. Periodens netto pensjonskostnader inngår i regnskapslinjen "Lønn mv." i resultatregnskapet.

Aktuarberegningen er basert på flere aktuarielle forutsetninger, det vises til note 18. Når forpliktelsens nåverdi og virkelig verdi av pensjonsmidlene beregnes på balansetidspunktet, kan det oppstå aktuarielle gevinster og tap som resultat av endringer i aktuarielle forutsetninger og faktiske effekter. Aktuarielle gevinster og tap innregnes i totalresultatet.

Vurdering av pensjonsforpliktelser er ytterligere beskrevet i pkt 13 Ledelsens vurderinger og anvendelse av estimer.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at selskapet betaler et årlig innskudd til de ansattes pensjonssparing. Ordningen ivaretas av et livselskap. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Selskapet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning til pensjonsforpliktelser for en slik ordning. Innskuddsbasert pensjonsordning blir kostnadsført direkte og inngår i regnskapslinjen "Lønn mv." i resultatregnskapet..

10 INNTEKTSSKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt for inntektsåret, eventuelt for mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år og resultatført utsatt skatt. Disse innregnes som inntekter eller kostnader i resultatregnskapet som skattekostnad med unntak av betalbar skatt og utsatt skatt på transaksjoner som innregnes direkte i totalresultatet eller under egenkapitalen.

Utsatt skatt forpliktelse/utsatt skatt eiendel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller. Midlertidige forskjeller er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Utsatt skatt eiendel beregnes videre på skattevirkninger av underskudd til fremføring

Utsatt skatt eiendel oppføres som eiendel i balansen i den utstrekning det forventes at selskapet vil ha tilstrekkelig skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre utsatt skatt eiendelen. Utsatt skatt eiendel og utsatt forpliktelse beregnes etter skattesatsen som forventes å gjelde for midlertidige forskjeller når de blir reversert, basert på gjeldende lover på rapporteringstidspunktet. Utsatt skatt eiendel og utsatt skatt forpliktelse neddiskonteres ikke.

Utsatt skatt på transaksjoner innregnet i totalresultatet eller egenkapitalen innregnes med den underliggende transaksjonen enten i totalresultatet eller i egenkapitalen. I totalresultatet vises dette som skatteeffekt. Betalbar skatt er innregnet direkte i balansen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

11 BETINGEDE FORPLIKTELSER OG EIENDELER

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Det opplyses om vesentlige betingede forpliktelser med unntak av betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav. Betingede eiendeler regnskapsføres dersom de er svært sannsynlige.

12 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrøm gruppert etter type og anvendelsesområde. Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer kontanter, fordringer på sentralbanker og utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer. Det benyttes indirekte metode ved utarbeidelse av kontantstrømoppstilling.

13 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen vil inngå i grunnlaget for vurdering av regnskapsestimater i regnskapet og vil således være hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

14 LEDELSENS VURDERINGER, ANVENDELSE AV ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

På grunn av den usikkerhet som er forbundet med forretningsvirksomhet, kan mange regnskapsposter ikke måles nøyaktig, men bare estimeres. Ledelsen har utøvd skjønn ved anvendelse av regnskapsprinsipper, og lagt til grunn antagelser og forventninger om fremtidige hendelser som man anser sannsynlig. Estimater og vurderinger blir jevnlig evaluert og bygger på de seneste pålitelige opplysninger som er tilgjengelig, samt erfaring fra lignende vurderinger. Det vil alltid være en iboende usikkerhet knyttet til regnskapsposter som ikke kan måles nøyaktig og ledelsens vurderinger og beste estimat vil kunne avvike vesentlig fra faktiske utfall.

I selskapets regnskap relaterer bruken av slike estimater seg spesielt til måling av tap på utlån og ubenyttede kreditter.

14.1 Modellberegnet forventet tap

Anvendelse av modell for beregning av forventet tap krever bruk av skjønn og det eksisterer estimatusikkerhet ved beregning av modellberegnet forventet tap. Ledelsen har anvendt skjønn ved fastsettelse av parametere som inngår ved beregningen. En forventet tapsmodell benytter et betydelig antall parametere. De parameterne modellen er mest sensitive for og det er knyttet mest usikkerhet til er; sannsynlighet for mislighold, forventet tap gitt mislighold og sannsynlighetsvektning av scenarioene. Det vises til note 9 for kvantitative opplysninger og sensitivitetsanalyser på modellberegnet forventet tap.

14.2 Individuelt vurderte tapsavsetninger

Utlån nedskrives for verdifall på individuell basis dersom det foreligger objektive bevis for at slikt kredittap har inntruffet. Eksempler på slike objektive bevis er vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av problemer hos debitor, sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debitors bo blir tatt under konkursbehandling. Estimering av eventuelt verdifall/tap skjer på basis av størrelsen på forventede fremtidige kontantstrømmer fra salg av panteobjekter og lignende, når kontantstrømmene forventes innbetalt samt diskonteringsrentens størrelse. Tapets størrelse er en direkte funksjon av forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Ved flere sannsynlige utfall legges til grunn den sannsynlighetsvektede nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Hovedusikkerheten i estimatene av størrelsen på verdifall/tap ligger i vurderingene av kontantstrømmenes størrelse og når i tid de forventes mottatt. Individuelt vurderte tapsavsetninger inngår i trinn 3. Det henvises til note 9.

14.3 Netto pensjonsforpliktelse

Selskapets ytelsesbaserte pensjonsforpliktelse beregnes av ekstern aktuar. Beregningen er basert på standardiserte forutsetninger om døds- og uføreutviklingen, samt andre demografiske forutsetninger utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon. Som grunnlag for beregningene anvendes også en rekke økonomiske forutsetninger; blant annet forventet avkastning på pensjonsmidlene, diskonteringsrente, årlig lønnsvekst, utvikling i G (Folketrygdens grunnbeløp) og regulering av pensjoner.

Diskonteringsrenten tar utgangspunkt i renten på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i det norske markedet med begrunnelse at OMF-markedet i Norge anses å tilfredsstille kravene til foretaksobligasjoner med høy kvalitet og dypt marked. Diskonteringsrenten er justert med et påslag for å komme frem til en rente som reflekterer estimert utbetalingstidspunkt. Forventet avkastning på pensjonsmidlene er satt lik diskonteringsrenten i henhold til IAS 19. Pensjonsmidlene er i stor grad investert i likvide eiendeler som verdsettes til virkelig verdi på balansedagen. De andre økonomiske forutsetningene er basert på forventet langsiktig utvikling i parameterne. Det vurderes å foreligge langt høyere risiko knyttet til estimerte brutto pensjonsforpliktelser enn til estimerte pensjonsmidler. Det henvises til note 18 for ytterligere informasjon.

15 FREMTIDIGE ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Det er ikke vedtatt standarder og fortolkninger hvor ikrafttredelsestidspunkt er frem i tid og som vil være relevante for regnskapet.

NOTE 3 MELLOMREGNING MED MORBANK

AS Finansiering er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst og er definert som nærstående part. Selskapet har inngått avtale med Sparebanken Øst om risikostyring og compliance funksjon, drift av IT serverpark og support og leie av personaltjenester. Transaksjoner mellom selskapet og morbank foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Resultat	2021	2020
Renteinntekter innskudd i morbank	3	3
Rentekostnader innlån fra morbank	23 239	25 956
Provisjonskostnader til morbank	796	818
Andre driftskostnader til morbank	2 689	2 613
Rentedifferanse funksjonærlån	51	88
Balanse	2021	2020
Innskudd i morbank	10 841	5 049
Innlån fra morbank (inkludert ansvarlig lånekapital)	2 001 207	1 768 158
Annen gjeld til morbank	500	430
Annet	2021	2020
Utvidelse innskutt egenkapital	0	40 000
Tilleggsutbytte	52 970	38 250

NOTE 4 NETTO RENTEINNTEKTER

	2021	2020
Renteinntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3	3
Renter og lignende inntekter på leiefinansieringsavtaler	822	1 449
Renteinntekter av utlån til og fordringer på kunder	161 420	162 108
Renteinntekter av sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	197	231
Renteinntekter	162 442	163 791
Rentekostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	22 050	24 539
Rentekostnader på ansvarlig lånekapital	1 190	1 417
Andre rentekostnader o.l.	360	381
Rentekostnader	23 599	26 338
Netto renteinntekter	138 843	137 453

NOTE 5 NETTO PROVISJONSKOSTNADER

	2021	2020
Andre provisjoner og gebyrer	3 449	2 844
Provisjonsinntekter m.v.	3 449	2 844
Kostnader betalingsformidling	796	818
Andre provisjoner og gebyrer	28 472	22 794
Sum provisjonskostnader mv.	29 268	23 612
Netto provisjonskostnader mv.	25 819	20 768

NOTE 6 LØNN OG ANDRE GODTGJØRELSER

	2021	2020
Lønn	12 656	11 949
Folketrygdavgift	2 802	2 676
Pensjonskostnader	727	772
Andre ytelser	1 008	1 202
Sum Lønn mv.	17 193	16 599

Antall årsverk 31.12	17,9	16,9
Antall ansatte 31.12	18,0	17,0
Gjennomsnittlig antall årsverk	17,0	17,8
Gjennomsnittlig antall ansatte	17,1	17,9

Godtgjørelsesordningen i AS Financiering

AS Financiering har et hovedprinsipp om fastlønn. I tillegg til fastlønnen tar alle ansatte del i en avtalt overskuddsdeling. Fastlønnen utgjør hovedinntekten til alle ansatte i AS Financiering. Det som gis som godtgjørelse utover lønn, utgjør derfor en liten del av den ansattes inntekt.

Det gis ikke bonuser utover overskuddsdelingen og det gis ikke godtgjørelser i form av opsjoner, tildeling av aksjer/egenkapitalbevis, tegningsretter eller andre former for godtgjørelse knyttet til aksjer/egenkapitalbevis eller utvikling av aksje-/egenkapital kurser i selskapet eller konsernet.

Styret fastsetter godtgjørelse til adm. dir og kan beslutte å tildele et engangstillegg. Adm. dir. fastsetter godtgjørelsen til selskapets ledergruppe som består av kredittsjef, salgssjef og økonomisjef.

Ledelsen og ansatte i selskapet inngår i morbankens generelle ordning om rentesubsidierte lån til ansatte. Rentesatsen er lavere enn den rentesatsen som gir grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Lånerammen for rentesubsidierte lån har i 2021 vært MNOK 5,0.

Godtgjørelse til tillitsvalgte

Godtgjørelse til styret fastsettes av generalforsamlingen. Styremedlemmer som er ansatt i banken mottar ikke godtgjørelse. Honorar som utbetales er uavhengig av selskapets resultat og utgjør et bestemt beløp

Godtgjørelse til ledergruppen

Beløp i 1.000 kroner	Honorar	Lønn	Annen godtgjørelse	Pensjon	Bonus	Totalt	Lån i SPØ
Adm. Direktør		1 570	148	93	45	1 856	1 952
Ledergruppen		2 710	329	202	83	3 324	3 538
Styre	77					77	
Sum	77	4 280	477	295	128	5 257	5 490

NOTE 7 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2021	2020
Administrasjonskostnader	6 057	6 208
IT-kostnader	3 383	3 091
Øvrige driftskostnader	6 330	5 533
Sum Andre driftskostnader	15 769	14 832

NOTE 8 GODTGJØRELSE REVISOR

	2021	2020
Revisjon	459	435
Skatte- og avgiftsrådgivning	34	33
Andre attestasjonstjenester	0	15
Andre tjenester	0	51
Godtgjørelse revisor	493	534

Beløpene er inklusiv merverdiavgift.

NOTE 9 TAP PÅ UTLÅN OG UBENYTTEDE KREDITTER

Det er pr. 31.12.21 foretatt en individuell vurdering av den misligholdte porteføljen. Avsetning til tap er beregnet til 92,8 mill. kroner mot 85,1 mill. kroner i 2020.

Avsetning til modellberegnet forventet tap etter IFRS 9 er pr. 31.12.21 vurdert til 11,7 mill. kroner mot 13,8 mill. kroner pr. 31.12.2020.

Netto tap på utlån beløper seg til 6,0 mill. kroner i 2021 mot 11,1 mill. kroner i 2020.

Tapskostnad

	31.12.21	31.12.20
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 1	-4 062	2 754
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 2	949	-21
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 3	975	0
Økning i eksisterende individuelle avsetninger	10 233	6 089
Nye individuelle avsetninger	8 285	10 018
Konstaterte tap dekket av tidligere individuelle avsetninger	4 035	5 934
Reversering av tidligere individuelle avsetninger	-10 795	-10 210
Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er avsatt for individuelle avsetninger	489	925
Inngang på tidligere konstaterte tap	-4 099	-4 368
Periodens amortiseringskostnad	0	0
Tap på utlån og ubenyttede kreditter	6 012	11 122

Tap

Endring i tapsavsetninger	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.21	7 944	5 903	85 054	98 901
Overført til trinn 1	3 206	-2 428	-778	0
Overført til trinn 2	-654	1 093	-439	0
Overført til trinn 3	-170	-630	800	0
Netto endring	-6 702	1 889	12 519	7 705
Nye tap	2 485	2 536	1 467	6 488
Fraregnet tap	-2 071	-1 236	-4 831	-8 139
Endring i risikomodell/parametere	-155	-274	-39	-468
Utgående balanse pr. 31.12.21	3 882	6 853	93 753	104 488
Modellberegnet forventet tap	3 882	6 853	975	11 710
Individuelle avsetninger	-	-	92 778	92 778

Endring i tapsavsetninger	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	5 189	5 925	79 157	90 271
Overført til trinn 1	2 693	-2 149	-544	0
Overført til trinn 2	-827	2 074	-1 247	0
Overført til trinn 3	-77	-586	663	0
Netto endring	-1 916	102	10 629	8 815
Nye tap	3 200	865	1 272	5 337
Fraregnet tap	-1 236	-1 009	-4 875	-7 120
Endring i risikomodell/parametere	917	681	0	1 598
Utgående balanse pr. 31.12.20	7 944	5 903	85 054	98 901
Modellberegnet forventet tap	7 944	5 903	-	13 847
Individuelle avsetninger	-	-	85 054	85 054

Brutto utlån

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.21	1 786 328	331 783	169 477	2 287 588
Overført til trinn 1	150 708	-146 796	-3 912	0
Overført til trinn 2	-114 721	118 343	-3 622	0
Overført til trinn 3	-21 838	-30 265	52 104	0
Netto endring	-286 299	-40 776	-32 854	-359 929
Nye utlån	1 016 040	112 760	10 795	1 139 594
Fraregnet utlån	-454 899	-78 053	-13 491	-546 444
Utgående balanse pr. 31.12.21	2 075 318	266 994	178 497	2 520 809
Herav utlån med betalingslettelser	0	1 487	293	1 780

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	1 638 709	401 883	152 554	2 193 146
Overført til trinn 1	168 139	-165 736	-2 403	0
Overført til trinn 2	-211 862	218 136	-6 274	0
Overført til trinn 3	-17 807	-34 951	52 757	0
Netto endring	-258 663	-73 070	-21 334	-353 067
Nye utlån	858 242	63 624	6 630	928 495
Fraregnet utlån	-390 430	-78 102	-12 455	-480 987
Utgående balanse pr. 31.12.20	1 786 328	331 783	169 477	2 287 588
Herav utlån med betalingslettelser	0	3 264	750	4 015

Modellberegnet forventet tap

Modellberegnet forventet tap beregnes fra og med 4. kvartal 2021 basert på kundespesifikk sannsynlighet for mislighold (PD) fra scoremodell og endringer i denne. Dette mot tidligere fastsatt sannsynlighetsgrad for mislighold per risikoklasse (basert på kundens risikoklasse). Denne endringen forklarer i hovedsak årets reduksjon i tapsavsetningene samt redusert omfang av engasjementer i trinn 2.

De økonomiske utsiktene vurderes forbedret ved utgangen av 2021 sammenlignet med det som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2020, men det vurderes fortsatt å eksistere usikkerhet om de langsiktige virkningene som følge av covid-19 pandemien. Sannsynlighetsvektingen av makrosenarioer ved beregning av modellberegnet forventet tap er endret ved utgangen av 2021 sammenlignet med hva som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2020. Sannsynligheten for et pessimistisk scenario er redusert til 25 prosent fra tidligere 30 prosent, hvor forventet scenario tilsvarende er økt til 75 prosent fra 70 prosent. Effekten av endringen utgjør MNOK 0,5 i reduserte tapsavsetninger samlet i trinn 1 til trinn 3. Faktorene for de ulike scenarioene, som uttrykker størrelsen på forventet tap i optimistisk og pessimistisk scenario sammenlignet med forventet tap i forventet scenario, er uendret sammenlignet med per 31.12.2020.

Sensitivitetsanalyser på modellberegnet forventet tap

Sannsynlighetsvekting av makrosenarioer

Engasjementene i selskapet utgjør et segment ved modellberegnet forventet tap. Ved måling av modellberegnet forventet tap gjøres det blant annet vurdering av makrosituasjonen og forventet makroøkonomisk utvikling, oppståtte hendelser, utvikling i mislighold og tap og utvikling i porteføljens kredittkvalitet. Vurderingene krever stor grad av skjønn. Forventet tap i forventet senario er utledet basert på en normalkonjunktur-situasjon over tid og faktor er satt til 100. I optimistisk og pessimistisk scenario er det gjort vurderinger med utgangspunkt i forventet scenario. Forventet tap i disse scenarioene sammenlignet med forventet scenario er uttrykt gjennom en estimert faktor. I pessimistisk scenario er faktor estimert til 200. Ved vurdering av det pessimistiske scenarioet er det gjort vurderinger som reflekterer en realistisk streng og negativ makroøkonomisk utvikling, hvor mislighold øker og sikkerhetsverdier reduseres, slik at tapene vil øke og nedbetalingsplaner påvirkes ved at refinansiering blir vanskeligere. Ved vurdering av optimistisk scenario er faktor estimert til 80.

I tabellene under vises forventet tap i de forskjellige scenarioene samt sannsynlighetsvektingen av disse. Individuelt vurderte tapsavsetninger er uendret i de forskjellige scenarioene.

31.12.21	Sannsynlighetsvektet	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Optimistisk scenario	0 %	2 484	4 386	93 402	100 272
Forventet scenario	75 %	3 105	5 482	93 558	102 146
Pessimistisk scenario	25 %	6 211	10 964	94 339	111 513
Tapsavsetninger (vektet)	100 %	3 822	6 853	93 753	104 488

31.12.20	Sannsynlighetsvektet	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Optimistisk scenario	0 %	4 888	3 633	85 054	93 576
Forventet scenario	70 %	6 110	4 541	85 054	95 706
Pessimistisk scenario	30 %	12 221	9 082	85 054	106 357
Tapsavsetninger (vektet)	100 %	7 944	5 903	85 054	98 901

Sensitivitet på modellparametere

Det er foretatt sensitivitetsanalyse på de forutsetninger modellberegnet forventet tap er mest sensitive for, som er sannsynlighetsgrad for mislighold, forventet tap gitt mislighold og sannsynlighetsvektning av pessimistisk scenario. Sensitivitetsanalysene er foretatt på det modellberegnete forventede tapet og inkluderer ikke engasjementer som er individuelt vurdert for tapsavsetninger.

For økning i sannsynlighet for mislighold er det lagt til grunn en dobling av estimert 12 måneders sannsynlighet for mislighold (PD). For forventet tap gitt mislighold er det lagt til grunn en økning med 50 %. Ved sannsynlighetsvektning av pessimistisk scenario er det lagt til grunn at sannsynligheten økes med 50 % og at forventet scenario reduseres tilsvarende.

Mill. kroner	Dobling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i Sannsynlighetsvektfor pessimistisk scenario
31.12.21	14,1	5,9	1,2
31.12.20	15,1	6,9	1,6

NOTE 10 SKATTER

	2021	2020
Årets skattekostnad i resultatregnskapet		
Betalbar skatt på årets resultat	16 993	16 945
Resultatført utsatt skatt	498	807
Årets totale skattekostnad	17 491	17 752
Endring i netto utsatt skatt		
Innregnet utsatt skatt i resultatregnskapet	498	807
Endring utsatt skatt ført direkte i balansen	84	22
Sum endring i netto utsatt skatt	582	829
Avstemming av årets skattekostnad		
Resultat før skatt	69 721	70 726
Skatt etter nominell sats	17 430	17 681
Skatteeffekt av permanente forskjeller	61	71
Skattekostnad	17 491	17 752
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt på årets resultat	16 993	16 945
Betalbar skatt	16 993	16 945

Utsatt skatt forpliktelse/utsatt skatt eiendel	2021	2020	Endr. 2021	Endr. 2020
Midlertidige forskjeller				
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6 607	4 584	-2 022	-3 088
Leierettighet og tilhørende leieforpliktelse	-278	-209	-70	94
Verdipapirer, obligasjoner	-446		446	
Gevinst og tapskonto	-104	-130	-26	-33
Pensjonsforpliktelser/pensjonsmidler	-486	-1 282	-796	-290
Sum midlertidige forskjeller	5 292	2 963	-2 329	-3 317
Utsatt skatt forpliktelse (+) / eiendel (-)	1 323	741	-582	-829

Skattesats for betalbar skatt er i 2021 og 2020 25 %. Utsatt skatt forpliktelse/utsatt skatt eiendel er innregnet basert på fremtidig skattesats 25 %.

NOTE 11 UTLÅN TIL KUNDER

	2021	2020
Leiefinansieringsavtaler	20 564	20 471
Nedbetalingslån med salgspant	2 426 836	2 196 800
Nedbetalingslån uten salgspant	73 409	70 316
Sum brutto utlån	2 520 809	2 287 588
Tapsavsetning på utlån	104 488	98 901
Sum netto utlån	2 416 322	2 188 686

Fordeling på geografi	2021	2020
Drammen	123 769	129 058
Øvre Eiker	29 547	28 469
Asker/Bærum	91 849	87 630
Viken for øvrig	799 861	767 004
Oslo	156 698	158 774
Vestfold/Telemark	336 885	307 767
Resten av landet	975 408	806 526
Utlandet	6 793	2 359
Sum brutto utlån	2 520 809	2 287 588
Tapsavsetning på utlån	104 488	98 901
Sum netto utlån	2 416 322	2 188 686

Fordeling på sektor og næring	2021	2020
Lønnstagere	2 462 610	2 237 782
Jordbruk, skogbruk, fiske	3	124
Industri, bergverk, kraft, vann	2 313	1 659
Bygg, anlegg	12 791	12 299
Varehandel, hotell og rest.	16 091	11 816
Transport, kommunikasjon	3 758	5 338
Forr.m/finans. tjenesteyting	4 989	4 256
Tj.yt. næringer ellers	5 266	5 291
Oms. og drift av fast eiendom	6 195	6 663
Utlandet	6 793	2 359
Sum brutto utlån	2 520 809	2 287 588
Tapsavsetning på utlån	104 488	98 901
Sum netto utlån	2 416 322	2 188 686

Det vises til note 9 for nærmere omtale av tapsavsetninger.

Misligholdte engasjementer	2021	2020
Betalingsmislighold over 90 dager		
Næring	895	969
Person	159 257	168 508
Brutto misligholdte engasjementer	160 152	169 477
Tapsavsetninger	92 778	85 054
Netto misligholdte engasjementer	67 374	84 423

Øvrige misligholdte engasjementer		
Næring	52	0
Person	18 293	0
Brutto misligholdte engasjementer	18 345	0
Tapsavsetninger	975	0
Netto misligholdte engasjementer	17 369	0

Misligholdte engasjementer		
Næring	947	969
Person	177 549	168 508
Brutto misligholdte engasjementer	178 496	169 477
Tapsavsetninger	93 753	85 054
Netto misligholdte engasjementer	84 743	84 423

Det vises til note 9 for nærmere omtale av tapsavsetninger på misligholdte engasjementer.

AS Finansiering har med virkning fra og med 2021 endret misligholdsdefinisjonen i tråd med EBAs retningslinje som trådte i kraft fra 01.01.2021. Endringen har medført at engasjementer rapporteres som misligholdt i en karenperiode på minimum 3 måneder etter at misligholdet har opphørt. Omfanget av engasjementer i karenperiode inngår i netto øvrige misligholdte engasjementer i tabellen over og utgjør netto MNOK 17,4 pr. 31.12.2021.

NOTE 12 OBLIGASJONER

Obligasjoner er målt til virkelig verdi over resultatet.

Obligasjoner	Pålydende 2021	Virkelig verdi 2021	Pålydende 2020	Virkelig verdi 2020
European Investment Bank 18/23	5 000	5 104	5 000	5 176
Municipality Finance PLC 17/22	5 000	5 022	5 000	5 085
Sum obligasjoner	10 000	10 126	10 000	10 261

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER, VARIGE DRIFTSMIDLER OG LEIERETTIGHETER

Driftsmidler pr. 31.12.21

	Immaterielle eiendeler	Maskiner/ Inventar/Bil mv.	Eiendommer	Leierettigheter	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01	24 497	12 791	4 797	15 175	57 260
Tilgang	1 420	571	0	178	2 169
Avgang	0	527	0	0	527
Anskaffelseskost pr. 31.12.	25 917	12 835	4 797	15 353	58 902
Samlede ordinære avskr. og nedskr.	16 521	11 893	3 109	4 482	36 004
Bokført verdi 31.12	9 396	942	1 688	10 871	22 898
Årets ordinære avskrivninger	2 223	942	235	1 517	4 229
Økonomisk levetid	3-6 år	3-6 år	25 år	12 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Driftsmidler pr. 31.12.20

	Immaterielle eiendeler	Maskiner/ Inventar/Bil mv.	Eiendommer	Leierettigheter	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01	14 201	12 710	4 797	14 945	46 653
Tilgang	10 296	80	0	231	10 607
Avgang	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	24 497	12 791	4 797	15 175	57 260
Samlede ordinære avskr. og nedskr.	14 297	11 865	2 873	2 965	32 002
Bokført verdi 31.12	10 199	925	1 923	12 210	25 258
Årets ordinære avskrivninger	1 286	267	235	1 495	3 283
Økonomisk levetid	3-6 år	3-6 år	25 år	12 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

For årsregnskapet 2020 ble Imaterielle eiendeler presentert sammen med Maskiner/Inventar/Bil mv.

Leieforpliktelse kontorlokale	2021	2020
Leasingforpliktelse 01.01	12 419	13.591
Tilgang	178	231
Renter	210	231
Betalinger	-1 657	-1 633
Leasingforpliktelse 31.12	11 149	12 419

NOTE 14 ANDRE EIENDELER

	2021	2020
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	2 550	460
Andre eiendeler	2 550	460

NOTE 15 ANLEGGSMIDLER HOLDT FOR SALG

	2021	2020
Antatt realisasjonsverdi	2 697	4 683

Eiendeler overtatt i forbindelse med inndrivelse av misligholdte engasjementer. De overtatte eiendeler utgjør i hovedsak diverse biler. Eiendelene er vurdert til antatt brutto realisasjonsverdi på overtakelsestidspunktet og ved etterfølgende måling.

NOTE 16 GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG ANSVARLIG LÅN

	2021	2020
Lån fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	1 956 090	1 723 059
Ansvarlig lånekapital	45 117	45 099
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 001 207	1 768 158

Lån fra kredittinstitusjon består av trekkrettighet fra morbank, Sparebanken Øst. Rammen på trekkrettigheten er 2,0 mrd. kroner.

Ansvarlig lån pålydende 45,0 mill. kroner er tatt opp i morselskapet. Lånet løper over 10 år og forfaller til betaling i 2028, men kan innfris i 2023.

NOTE 17 NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/TAP FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER

Verdiendr. og gev/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	2021	2020
Verdiendring på sertifikater og obligasjoner	-171	-149
Sum verdiendring og gevinst/tap fra finansielle instrumenter	-171	-149

NOTE 18 PENSJONSFORPLIKTELSER

Obligatorisk tjenstepensjon (OTP) er pliktig, og selskapet tilfredstiller disse kravene. AS Financiering har både innskuddsplan og ytelsesplan.

Ytelsesordningen i selskapet er lukket ordning. Nyansatte får pensjon basert på en innskuddsordning.

Ytelsesbasert pensjonsordning

AS Financiering har kollektiv pensjonsordning i Storebrand Livsforsikring AS. De av selskapets ansatte med ansettelsesdato før 01.01.07 har en forsikringsdekket kollektiv pensjonsordning som gir en bestemt fremtidig pensjonsytelse. Pensjonsytelsen er basert på antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ref. for øvrig Note 1 og punktet om pensjoner.

Pr. 31.12.2021 er 7 aktive personer med i selskapets kollektive pensjonsordning. Totalt 15 personer mottar midler fra pensjonsordningen. Ordningen er lukket. Pensjonsforpliktelsene er regnskapsført i samsvar med IAS 19, som krever at nåverdien av pensjonsforpliktelsene fratrukket markedsverdien av pensjonsmidlene innregnes i balansen. Aktuarmessige utregninger blir foretatt hvert år på bakgrunn av informasjon gitt av morbanken.

Innskuddsbasert ordning

Fra 1. januar 2007 innførte AS Financiering en innskuddsbasert ordning for alle nyansatte i selskapet. Ordningen administreres av Storebrand Livsforsikring AS. Det innbetales 5 % av lønn mellom 1G og 7,1G og 8 % av lønn mellom 7,1G og 12G. Innbetalt beløp forvaltes i ulike Storebrand-fond. Den innskuddsbaserte ordningen omfatter nå 10 ansatte og 1 ufør. Premiene for disse blir løpende betalt og kostnadsført på regnskapslinjen lønn mv.

Økonomiske forutsetninger:	2021	2020
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1,90 %	1,70 %
Diskonteringsrente	1,90 %	1,70 %
Årlig lønnsvekst	2,25 %	1,75 %
Årlig G-regulering	2,00 %	2,00 %
Årlig regulering av pensjoner	0,00 %	0,00 %

Ved beregning av pensjonskostnad og netto pensjonsforpliktelse er en rekke forutsetninger lagt til grunn. Etter IAS 19 skal diskonteringsrenten på hver balansedag fastsettes med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet eller til statsobligasjonsrenten dersom det ikke finnes et dypt marked for foretaksobligasjoner av høy kvalitet i henhold til standardens beskrivelse. Det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett vurderes å inneha de egenskaper som tilsier at det kan legges til grunn i beregningen av diskonteringsrenten.

Konsernet fastsetter diskonteringsrente på grunnlag av obligasjoner med fortrinnsrett.

Pensjonskostnader i ordinært resultat

	2021	2020
Netto pensjonskostnader ytelsesbasert ordning		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	460	481
Rentekostnader av pensjonsforpliktelser	22	36
Netto pensjonskost inkl arbeidsgiveravgift ytelsesordning	482	517
Innbetalt premie innskuddsbasert ordning	441	414
Årets pensjonskostnader i ordinært resultat	923	932

Spesifikasjon av netto pensjonsmidler og forpliktelser

	2021	2020
Endring brutto pensjonsforpliktelser		
Netto pensjonsforpliktelse 01.01	1 282	1 572
Resultatført pensjonskostnad	482	517
Aktuarielle gevinster og tap	-336	-87
Innbetalt pensjonspremie	-941	-720

Pensjonsutbetalinger	0	0
Netto pensjonsforpliktelse 31.12	486	1 282

NOTE 19 ANNEN GJELD

	2021	2020
Leverandørgjeld	1 472	1 601
Øvrig gjeld	1 390	649
Sum Annen gjeld	2 862	2 250

NOTE 20 KAPITALDEKNING

	2021	2020
Ren kjernekapital		
Bokført egenkapital	423 272	423 761
Fradragsposter i ren kjernekapital		
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-10	-10
Fradrag for immaterielle eiendeler	-9 396	-10 199
Sum ren kjernekapital	413 866	413 552
Øvrig kjernekapital		
Øvrig kjernekapital	0	0
Sum kjernekapital	413 866	413 552
Tilleggskapital		
Ansvarlig lån	45 000	45 000
Sum tilleggskapital	45 000	45 000
Netto ansvarlig kapital	458 866	458 552
Beregningsgrunnlag		
Beregningsgrunnlag kreditt- og motpartsrisiko	1 880 504	1 706 911
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	204 001	192 543
Fradrag i beregningsgrunnlaget	0	0
Sum beregningsgrunnlag	2 084 505	1 899 454
Ren kjernekapitaldekning	19,85 %	21,77 %
Kjernekapitaldekning	19,85 %	21,77 %
Kapitaldekning	22,01 %	24,14 %
Buffere		
Bevaringsbuffer	52 113	47 486
Motsyklisk buffer	20 845	18 995
Systemrisikobuffer	62 535	56 984
Sum bufferkrav	135 493	123 465
Tilgjengelig bufferkapital	288 796	299 584
Uvektet kjernekapitalandel	16,61 %	18,31 %

AS Finansiering benytter standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittrisiko. Beregningen knyttet til operasjonell risiko beregnes ut fra basismetoden.

Kredittforetakets ansvarlige kapital skal til enhver tid oppfylle minstekravene til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med selskapets aksepterte risikotoleranse.

Det henvises for øvrig til konsernets Pilar III-dokument, som ligger tilgjengelig på Sparebanken Øst sin nettside.

NOTE 21 FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Selskapets finansielle instrumenter i kategorien til virkelig verdi består av en likviditetsportefølje av obligasjoner.

Verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi

Generelt

AS Financiering klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke hierarki med følgende nivåer:

Nivå 1: Observerbare omsetningskurser i markeder.

Nivå 2: Observerbare omsetningskurser i mindre aktive markeder eller bruk av input som er observerbar, enten direkte eller indirekte.

Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Sertifikater og obligasjoner

Selskapets sertifikat- og obligasjonsbeholdning er plassert i prisingshierarkiets nivå 2, begrunnet med at det ikke er stor nok omsetning i noen av de børsnoterte instrumentene for til enhver tid å kunne lese av en markedspris. Selskapet bruker kursestimater og kredittspreadvurderinger fra Nordic Bond Pricing, og har tatt hensyn til transaksjonspriser der det er tilgjengelig.

31.12.21	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Sertifikater og obligasjoner	0	10 126	0	10 126
Sum eiendeler til virkelig verdi	0	10 126	0	10 126

31.12.20	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Sertifikater og obligasjoner	0	10 261	0	10 261
Sum eiendeler til virkelig verdi	0	10 261	0	10 261

NOTE 22 FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

Utlån

Selskapet har kun utlån til flytende rente. Virkelig verdi av utlån med flytende rente er gjenstand for påvirkning av endret rentenivå og kredittmargin, men vil kunne reprints løpende på kort sikt. Finansavtaleloven gir adgang til reprising med 6 ukers frist (mindre ved store endringer i selskapets innlånsrente). AS Financiering sin vurdering av beste estimat for utlånsporteføljen er at amortisert kost, eksklusiv tapsavsetninger i trinn 1, gir en god tilnærming til virkelig verdi.

Ansvarlig lånekapital og øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser

Ansvarlig lånekapital og øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser er målt til amortisert kost. For disse instrumentene er det lagt til grunn at balanseført beløp gir en god tilnærming til virkelig verdi. Dette omfatter regnskapslinjene kontanter, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, gjeld til kredittinstitusjoner, innskudd fra og gjeld til kunder samt forpliktelse knyttet til leieavtaler.

31.12.21	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter	2	2
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10 841	10 841
Utlån til og fordringer på kunder	2 420 204	2 416 322
Sum eiendeler til amortisert kost	2 431 047	2 427 165

Gjeld til kredittinstitusjoner	1 956 090	1 956 090
Ansvarlig lånekapital	45 117	45 117
Forpliktelse knyttet til leierettighet	11 149	11 149
Sum gjeld til amortisert kost	2 012 356	2 012 356

31.12.20

Virkelig verdi Bokført verdi

Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2	2
Utlån til og fordringer på kunder	5 049	5 049
Sum eiendeler til amortisert kost	2 196 630	2 188 686
	2 201 681	2 193 737

Gjeld til kredittinstitusjoner	1 723 059	1 723 059
Ansvarlig lånekapital	45 099	45 099
Forpliktelse knyttet til leierettighet	12 419	12 419
Sum gjeld til amortisert kost	1 780 577	1 780 577

NOTE 23 RISIKO OG RISIKOSTYRING

AS Finansiering skal være et lønnsomt selskap drevet etter forretningsmessige prinsipper. Risiko skal styres slik at selskapet over tid når sine økonomiske målsettinger og som bidrar til måloppnåelse i konsernet. Selskapet følger opp risikoutviklingen gjennom systematisk årlig gjennomgang og rapportering av risiko innen alle vesentlige områder. Dette gjelder også selskapets kredittrisiko som vurderes løpende gjennom året.

Styret i AS Finansiering har vedtatt en strategi for helhetlig risikostyring, hvor selskapets policy og rammer for riskotagning i de ulike risikoområdene er nedfelt. Strategien revideres årlig av selskapets styre. Rammeutnyttelsen nedfelt i strategien måles minst kvartalsvis og rapporteres til styret. I den årlige vurderingen av kapitaldekningsbehov (ICAAP) måles og vurderes AS Finansiering sammen med resten av konsernet. Det utarbeides månedlige regnskapsrapporter til styret, adm. direktør og selskapets administrasjon. Rapporter fra eksterne og intern revisor forelegges og behandles av styret. Adm. direktør avlegger årlig rapport om den samlede vurdering av risikosituasjonen og internkontrollene. Avdelingene Risikostyring og Etterlevelse i morbank rapporterer løpende risikokontroll til adm. direktør, og avlegger årlig en statusrapport til styret.

AS Finansiering er eksponert for følgende risikoer:

- operasjonell risiko knyttet til virksomhetens interne driftsopplegg
- forretningsmessig risiko knyttet til eksponering mot eksterne parter og generelle markedsforhold

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser.

Operasjonell risiko i AS Finansiering oppstår i hovedsak i tilknytning til innvilgelse og etablering av lån, i bruken av IT-systemer og etterlevelse av lover og regler. Kredittprosessen er underlagt strenge rutiner med tilhørende kontrollrutiner. Selskapets controllerfunksjon er outsourcet til morbank som foretar etterlevelseskontroller. KPMG utfører internervisjon for AS Finansiering.

Forretningsmessige risikoer

Kredittrisiko er den mest betydelige risikoen i selskapet.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er muligheten for tap påført ved at kunder og andre motparter ikke møter sine forpliktelser til avtalt tid og at den eventuelt stilte sikkerhet for forholdet ikke dekker tilgodehavendet.

Selskapets kredittpolicy beskriver strategier, retningslinjer og rammer for styring og kontroll med selskapets kredittvirksomhet. De overordnede prinsippene nedfelt i selskapets kredittpolicy er videreført i detaljerte instruksjoner for kredittområdet. Prispolitikken er basert på risikoen i engasjementene. Kredittområdet har en tydelig organisering og ansvarsfordeling. Kredittfullmakter delegeres av selskapets styre. Fullmaktene er personlige og fremkommer i individuell stillingsinstruks. Detaljerte fullmakter fremkommer i selskapets rammerapport. Selskapets kredittpolicy revideres minimum en gang pr. år.

Det er etablert et tilfredsstillende og hensiktsmessig system for oppfølging og rapportering av risikosituasjonen på kredittområdet. Det er etablert løpende overvåking av etterlevelse knyttet til vedtatte rammer og

retningslinjer, samt rutiner for rapportering av brudd. Rapportering knyttet til kontroll og oppfølgingstiltak er etablert.

Selskapets distribusjonsmodell samt at utlånsporteføljen består av i all hovedsak av privatkunder (98,0 %) er med på å redusere konsentrasjonsrisikoen. Videre er det satt beløpsgrenser for størrelsen på lån til enkeltkunder. Store engasjement (over 1 mill. kroner) følges opp løpende og rapporteres kvartalsvis til styret.

Maksimal kreditteksponering utover balanseførte beløp	2021	2020
Forpliktelses		
Lånetilsagn	35 691	33 861
Sum forpliktelses	35 691	33 861

Risikoklassifisering er en integrert del av kredittprosessen for innvilgelse og overordnet styring av porteføljen. Kundernes klassifisering er basert på scoremodell som estimerer sannsynlighet for mislighold (PD) basert på informasjon om kundens økonomi og adferd. Risikoklassifisering ved etablering er basert på kredittscore fra ekstern kredittleverandør. Porteføljen blir kvartalsvis reklassifisert basert på oppdatert kredittscore samt betjeningshistorikk.

Gjennomførte kontrolltiltak i selskapet viser at det er begrenset operasjonell risiko innenfor dette fagfeltet. Det antas derfor at fremtidige tap i all hovedsak vil være knyttet opp til, og være betinget av, hvordan markedet generelt vil utvikle seg fremover.

Risikoklassifiseringen i AS Financiering består av 11 kategorier fra A til K, hvor risikoklasse A representerer lavest kredittrisiko og risikoklasse I representerer høyeste risiko for ikke misligholdte kunder. Risikoklasse J og K består av engasjementer hvor det foreligger objektive bevis på mislighold og engasjementene er under spesiell oppfølging.

Sannsynlighet for mislighold (PD) per risikoklasse

Risikoklasse	Fra og med	Til
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,50 %
F	1,50 %	2,75 %
G	2,75 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %
J og K	99,99 %	100 %

Leasing fordelt på risikoklasser 2021

	Brutto utlån	Brutto trekk-fasiliteter	Engasjement	%	Engasjement trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasjement trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasjement trinn 3	Taps-avs. trinn 3
A	2 260		2 260	11	2 260	0	0	0	0	0
B	4 375		4 375	21	4 375	1	0	0	0	0
C	3 594		3 594	17	3 594	2	0	0	0	0
D	4 652		4 833	24	4 652	4	182	0	0	0
E	4 112		4 112	20	4 112	6	0	0	0	0
F	666		1 105	5	666	2	439	3	0	0
G	282		282	1	282	1	0	0	0	0
H	0		0	0	0	0	3	0	0	0
I	0		0	0	0	0	0	0	0	0
J	0		0	0	0	0	0	0	0	0
K	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	20 564	0	20 564	100	19 940	15	624	3	0	0

Leasing fordelt på risikoklasser 2020

	Brutto utlån	Brutto trekk-fasiliteter	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3
A	3 499		3 499	17	2 793	2	706	1	0	0
B	9 950		9 950	49	9 950	11	0	0	0	0
C	1 912		1 912	9	1 912	4	0	0	0	0
D	1 432		1 432	7	1 432	3	0	0	0	0
E	3 235		3 235	16	3 235	13	0	0	0	0
F	376		376	2	0	0	376	5	0	0
G	0		0	0	0	0	0	0	0	0
H	66		66	0	0	0	66	1	0	0
I	0		0	0	0	0	0	0	0	0
J	0		0	0	0	0	0	0	0	0
K	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	20 470	0	20 470	100	19 322	32	1 148	7	0	0

Utlån fordelt på risikoklasser 2021

	Brutto utlån	Brutto trekk-fasiliteter	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3
A	6 571		6 571	0	6 571	0	0	0	0	0
B	182 713		182 713	7	182 713	46	0	0	0	0
C	323 601		323 601	13	323 601	165	0	0	0	0
D	325 052		325 052	13	324 214	294	838	1	0	0
E	510 795		510 795	20	506 065	755	4 731	12	0	0
F	505 174		505 174	20	477 922	1 272	27 252	126	0	0
G	248 812		248 812	10	194 069	903	54 743	470	0	0
H	102 484		102 484	4	34 135	276	68 349	1 050	0	0
I	116 545		116 545	5	6 087	155	110 458	5 191	0	0
J	0		0	0	0	0	0	0	0	0
K	178 497		178 497	7	0	0	0	0	178 497	93 753
Sum	2 500 245	0	2 500 245	100	2 055 377	3 866	266 371	6 850	178 497	93 753

Trinn 3 avsetning består av individuelt vurderte avsetninger og modelleregnet avsetninger (saker i karens)

Utlån fordelt på risikoklasser 2020

	Brutto utlån	Brutto trekk-fasiliteter	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3
A	38 103		38 103	2	37 907	22	195	0	0	0
B	241 309		241 309	11	239 217	251	2 092	4	0	0
C	240 913		240 913	11	238 595	507	2 318	8	0	0
D	373 743		373 743	16	356 502	842	17 241	66	0	0
E	444 883		444 883	20	398 059	1 518	46 824	290	0	0
F	348 782		348 782	15	291 364	2 378	57 418	762	0	0
G	109 894		109 894	5	79 117	686	30 777	433	0	0
H	111 940		111 940	5	66 277	678	45 663	759	0	0
I	188 071		188 071	8	59 967	1 029	128 104	3 574	0	0
J	0		0	0	0	0	0	0	0	0
K	169 477		169 477	7	0	0	0	0	169 477	85 054
Sum	2 267 116	0	2 267 116	100	1 767 006	7 911	330 633	5 896	169 477	85 054

Trinn 3 avsetning består av individuelt vurderte avsetninger

AS Finansiering har som målsetting at tap på utlån i gjennomsnitt ikke bør overstige 0,50 % av brutto utlån. Siste år utgjorde kostnadsførte tap 0,25 % av brutto utlån. For 2020 var tilsvarende 0,50 %.

Sikkerhetsverdi

Sikkerhetsverdi på salgspantlån beregnes kun for 60 måneder. Deretter settes sikkerhetsverdien lik null fordi salgspantet da blir ugyldig. Unntak er skipspant der gyldigheten er 20 år. For salgspantlån uten oppgitt salgsspris på finansieringsobjektet settes sikkerhetsverdi til 30 % av lånets saldo. For engasjement med oppgitt salgsspris reduseres verdien med 20 % fordi vi antar at mulig oppnåelig salgsspris faller umiddelbart etter kjøp. Deretter er verdifallet avhengig av objektets alder ved lånets diskonteringsdato etter følgende regler:

1: Hvis objektets alder ved diskontering av lån er mindre enn 3 år så er verdifallet på 1,5 % pr. mnd. første 12 mnd., deretter 1 % pr. mnd. Dette gjelder ikke bobiler, campingvogner og båter da disse antas å holde verdi bedre og avskrives derfor med 1 % i pantets gyldighetsperiode.

2: Hvis objektets alder ved diskontering av lån er større enn 3 år så verdifallet på 1,0 % pr. mnd.

Der beregnet sikkerhet er større en lånesaldo pluss forfalte terminbeløp er beregnet sikkerhet redusert til lånesaldo pluss forfalte terminbeløp fordi sikkerhet kun kan knyttes til det enkelte lån.

Pr. 31.12.21 har brutto utlån en beregnet sikkerhetsverdi på 1 921,6 mill. kroner, tilsvarende 76,9 %. Tilsvarende tall pr. 31.12.20 var 1 736,4 mill. kroner, tilsvarende 76,6 %.

Prising av utlån til personkunder baseres i hovedsak på sikkerhetsmessig dekning (belåningsgrad), alder på objekt, lånets størrelse samt lånetakers økonomi. Prisingen gjennom året vil likevel preges av utviklingen i det generelle rentemarkedet, selskapets overordnede vekst mål og den generelle konkurransesituasjonen.

Hovedparameteren i forhold til kredittvurderingen er låntakernes økonomi og belåningsgrad. Lån i AS Finansiering er sikret med pant i objektet. Belåningsgrad er beregnet ut fra lånesum i forhold til en grundig vurdering av verdi på pantobjektet.

NOTE 24 RENTE- OG LIKVIDITETSRIKIO

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap i markedsverdi på finansielle eiendeler og forpliktelser ved endring i finansielle markedspriser. AS Finansiering er eksponert for markedsrisiko primært gjennom endringer i rentenivå. Selskapet dekker det vesentligste av sitt fundingsbehov via morselskapet. Renten er NIBOR basert.

Renterisiko

Renterisiko oppstår ved at reprising av renter på aktivsiden avviker for tidspunkt for reprising av passivsiden. Selskapet har ikke fastrente utlån. Renterisiko måles som effekten på rentenettoen og egenkapitalen ved skift i rentekurven. Renterisikoen i AS Finansiering er begrenset.

Nedenfor vises resultatets sensitivitet for et parallelt skift i rentekurven på 1 prosentpoeng. Effekten er beregnet ut fra at et varig skift i rentekurven inntreffer på måletidspunktet 31.12.21 og utgjør ett års resultat effekt. Tabellen viser at en umiddelbar økning i rentene på 1 prosentpoeng vil gi netto økning i resultatet. Tilsvarende vil en umiddelbar reduksjon i rentene gi redusert resultat.

Rentesensitivitet

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet 2021	Sensitivitet på resultatet 2020	Sensitivitet på egenkapitalen 2021	Sensitivitet på egenkapitalen 2020
NOK	+100	2 320	2 494	0	0
Sum		2 320	2 494	0	0

Valuta	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet 2021	Sensitivitet på resultatet 2020	Sensitivitet på egenkapitalen 2021	Sensitivitet på egenkapitalen 2020
NOK	-100	-2 320	-2 494	0	0
Sum		-2 320	-2 494	0	0

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.21

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebind.	Totalt
Eiendeler							
Netto utlån til kredittinstitusjoner	10 841						10 841
Netto utlån til kunder	50 405	2 346 880					2 397 285
Sertifikater og obligasjoner	5 001	5 095					10 096
Opptjente ikke forfalte renter						19 066	19 066
Øvrige aktivaposter						10 871	10 871
Totalt	66 247	2 351 975	0	0	0	29 937	2 448 159
Gjeld							
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 956 000						1 956 000
Ansvarlig lånekapital		45 000					45 000
Påløpte renter						207	207
Øvrig gjeld						11 149	11 149
Totalt	1 956 000	45 000	0	0	0	11 356	2 012 356
Netto eksponering på balansen	-1 889 753	2 306 975	0	0	0	18 581	

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.20

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebind.	Totalt
Eiendeler							
Netto utlån til kredittinstitusjoner	5 048						5 048
Netto utlån til kunder	46 895	2 124 094					2 170 989
Sertifikater og obligasjoner	5 067	5 170					10 237
Opptjente ikke forfalte renter						17 722	17 722
Øvrige aktivaposter						12 210	12 210
Totalt	57 010	2 129 264	0	0	0	29 932	2 216 206
Gjeld							
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 723 000						1 723 000
Ansvarlig lånekapital		45 000					45 000
Påløpte renter						158	158
Øvrig gjeld						12 419	12 419
Totalt	1 723 000	45 000	0	0	0	12 577	1 780 577
Netto eksponering på balansen	-1 665 990	2 084 264	0	0	0	17 355	

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ved forfall av gjeld eller andre fordringer ikke klarer å møte disse forpliktelsene eller må betale en betydelig høyere pris.

AS Finansiering dekker sitt innlånsbehov fra en trekkfasilitet i Sparebanken Øst. Selskapet vurderer likviditetsrisikoen som lav.

Finansielle forpliktelser

Nedenfor vises selskapets finansielle forpliktelser til nominell verdi. Alle forpliktelser er lagt til kategorien for første mulige utbetaling der kontraktmessig betalingsdato er gitt. Det er forpliktelsesenes hovedstol inklusiv fremtidige rentebetalinger som er oppgitt. Rentesatser og valutakurser er pr. 31.12.21.

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.21

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner						1 964 159	1 964 159
Andre forpliktelser			40 955				40 955
Ansvarlig lånekapital					54 567		54 567
Lånetilsagn	35 691						35 691
Finansielle forpliktelser	35 691	0	40 955	0	54 567	1 964 159	2 095 372

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.20

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner						1 727 797	1 727 797
Andre forpliktelser			42 481				42 481
Ansvarlig lånekapital					54 069		54 069
Lånetilsagn	33 861						33 861
Finansielle forpliktelser	33 861	0	42 481	0	54 069	1 727 797	1 858 208

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tap av verdier på grunn av endring i markedskursen på utenlandsk valuta. Slik risiko reduseres ved å balansere aktiva- og passivaposisjoner i balansen mot hverandre eller ved bruk av valutaderivativer.

Selskapet har ingen åpen valutarisiko pr. 31.12.21 eller 31.12.20.

NOTE 25 KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

31.12.21	Målt til virkelig verdi	Målt til amortisert kost	Totalt
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	10 841	10 841
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	2 416 322	2 416 322
Sertifikater og obligasjoner	10 126	0	10 126
Sum finansielle eiendeler	10 126	2 427 162	2 437 288

Gjeld til kredittinstitusjoner	0	1 956 090	1 956 090
Ansvarlig lånekapital	0	45 117	45 117
Sum finansiell gjeld	0	2 001 207	2 001 207

31.12.20	Målt til virkelig verdi	Målt til amortisert kost	Totalt
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	5 049	5 049
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	2 188 686	2 188 686
Sertifikater og obligasjoner	10 261	0	10 261
Sum finansielle eiendeler	10 261	2 193 735	2 203 996

Gjeld til kredittinstitusjoner	0	1 723 059	1 723 059
Ansvarlig lånekapital	0	45 099	45 099
Sum finansiell gjeld	0	1 768 158	1 768 158

NOTE 26 EIERFORHOLD

Aksjekapitalen i AS Finansiering er 211 mill. kroner fordelt på 40.000 aksjer hver med pålydende 5.275 kroner. Samtlige aksjer i AS Finansiering er eid av Sparebanken Øst.

NOTE 27 BETINGEDE UTFALL OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

AS Finansiering er ikke part i noen rettstvister.

NOTE 28 DRIFTSSEGMENTER

AS Finansiering har to segment ut mot kundene, leasing og salgspantlån. Leasing tilbys i et begrenset omfang, hovedsakelig mot morbankens kunder. Selskapet har en diversifisert distribusjonsstrategi som omfatter forhandlere, internett og finansformidlere. Selskapet tilbyr også lån gjennom konseptet Dittbillån.no hvor maksimal belåningsgrad er 65 %.

Opplysning om geografisk fordeling av utlånsporteføljen er gitt i note 11. Det er ingen kunder som kan anses å være viktigere for selskapet enn andre ut fra størrelse og lignende. Selskapet er ikke avhengig av enkeltkunder. Ingen enkeltkunde utgjør mer enn 10 %.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i AS Finansiering

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for AS Finansiering som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettvise bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært AS Finansierings revisor sammenhengende i 22 år fra valget på generalforsamlingen i 2000 for regnskapsåret 2000.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

Tap på utlån og ubenyttede kreditter

Grunnlag for det sentrale forholdet

Utlån til og fordringer på kunder utgjør NOK 2 416 millioner (98 % av totale eiendeler). Forventet tap på utlån til og fordringer på kunder og ubenyttede kreditter og garantier utgjør NOK 105 millioner. Forventet tap fordeles til tre trinn hvorav NOK 11 millioner er basert på modellberegninger (trinn 1 og 2) og NOK 94 millioner hovedsakelig er basert på individuelle vurderinger av nedskrivninger (trinn 3).

Fastsettelsen av estimatet på forventet tap krever at ledelsen bruker skjønn for å utarbeide et nøytralt og sannsynlighetsvektet estimat som fastsettes ved å vurdere ulike mulige utfall, tidsverdi av penger, rimelig og underbygget informasjon om tidligere hendelser, dagens forhold og prognoser for økonomiske forventninger. Som følge av bruken av skjønn i målekriteriene for forventet tap, kompleksitet i beregningene og den tilhørende effekten på tapsestimatet, så vurderte vi avsetningen for forventet tap som et sentralt forhold i revisjonen.

Forventet tap på utlån og ubenyttede kreditter omtales i note 2 og 9 i årsregnskapet.

Våre revisjonshandlinger

Vi vurderte selskapets metodikk for å fastsette estimatet på forventet tap. Videre vurderte vi og testet effektivitet og målrettethet av internkontrollen som selskapet har implementert i prosessen for å beregne det forventede tapet, herunder inputvariabler og forutsetninger. Vi evaluerte ledelsens vurderinger av ulike økonomiske scenarier så vel som makroøkonomiske data brukt i beregningen. For avsetninger i trinn 3 som er individuelt fastsatt, så vurderte vi forventede fremtidige kontantstrømmer og estimert verdi på underliggende sikkerheter.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Oslo, 10. februar 2022
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

Definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål

1 Egenkapitalrentabilitet*	Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig egenkapital. Nøkkeltallet gir relevant informasjon om selskapets lønnsomhet ved å måle evne til å generere lønnsomhet på egenkapitalen.
2 Netto renteinntekter i % av GFK	Netto renteinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.
3 Resultat etter skatt i % av GFK	Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.
4 Kostnader i % av GFK	Lønn og andre driftskostn. i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.
5 Tap i % av brutto utlån til kunder (gj.snitt)	Tap i % av gjennomsnitt brutto utlån til kunder for perioden. Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til gjennomsnittlig brutto utlån i regnskapsperioden og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader konsernet har i forhold til utlånsvolumet.
6 Netto misligholdte engasjementer i % av netto utlån*	Netto misligholdte engasjementer i % av netto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon utover det som følger av tapsnotene.
7 Kapitaldekning i %	Sum ansvarlig kapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag).
8 Kjernekapitaldekning i %	Kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag).
9 Utbytte/tilleggsutbytte	Utbytte/tilleggsutbytte i kroner.
10 Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	Gjennomsnittlig forvaltningskapital basert på månedlige balansetall.

*Definert som alternativt resultatmål